

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ВІДДІЛ НАУКОВОГО ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
СУПРОВОДУ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради
Державної науково-педагогічної
бібліотеки України
імені В. О. Сухомлинського

Протокол № 4
від «09» березня 2026 р.

ПРОГРАМА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

**«Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного
інформаційного простору відкритої освіти»
(2026 – 2028, 0126U001421)**

СХВАЛЕНО

Засіданням відділу наукового
інформаційно-аналітичного
супроводу освіти ДНПБ України
імені В. О. Сухомлинського

Протокол № 2
від «09» лютого 2026 р.

Київ, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	8
1.1. Актуальність, наукова обґрунтованість і перспективність наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки.....	8
1.2. Стан розробленості проблеми (характеристика наукових результатів, здобутих українськими та іноземними фахівцями, напрацювання авторів дослідження).....	10
1.3. Досвід і науковий доробок виконавців наукового дослідження...	12
1.4. Наявність підготовлених під керівництвом виконавців проєкту кандидатських і докторських дисертацій (за тематикою роботи попередніх 5 років).....	15
1.5. Ідея наукового дослідження.....	15
1.6. Загальна гіпотеза наукового дослідження.....	15
1.7. Концепція наукового дослідження.....	15
1.8. Практичне значення наукового дослідження.....	16
Розділ 2. ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	17
2.1. Очікувані наукові результати наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки і новизна дослідження	17
2.2. Відповідність очікуваних наукових результатів світовому рівню.....	17
2.3. Упровадження очікуваних результатів наукового дослідження (цільова група користувачів продукції, можливі об'єкти її впровадження) та його соціальний ефект.....	18
2.4. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на розвиток освіти, технологій, передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток державної політики.....	18
Розділ 3. ПЛАНОВА ПРОДУКЦІЯ: СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РУКОПИСІВ КІНЦЕВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ	20
3.1. Очікуваний вихід продукції (видавничий контекст).....	20
3.2. Загальний опис змісту рукописів кінцевих результатів дослідження, що зосереджені у плановій продукції.....	20
Розділ 4. ЕТАПИ І ТЕРМІНИ ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	23
Анотація	28
Ключові слова	29

ВСТУП

1. Тема наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки: «Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти».

2. Класифікаційна група наукового дослідження: прикладне.

3. Підстава для виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору): виконується відповідно до постанови Президії НАПН України від 28.04.2025 р. № 1-2/5-99; постанови Президії НАПН України від 19.06.2025 р. № 1-2/8-145; рішення бюро Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України від 27.02.2025 р.; Договору від 01 січня 2026 р. № 12/12/5-26 Нпр.

4. Назва наукової установи, організації-виконавця: Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (відділ наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти), Національна академія педагогічних наук України.

5. Науковий керівник дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки: Ростока Марина Львівна, завідувач відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, кандидат педагогічних наук, старший дослідник
Телефон: +38(096)768-47-07; e-mail: marilvross@gmail.com

6. Пріоритетний напрям, проблема наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (для наукових досліджень за тематикою НАПН України):

Напрямок 1. Цифровізація освіти.

Проблема дослідження: Проектування і використання веборієнтованих інформаційних систем підтримки освітньої і наукової діяльності, автоматизованих інформаційних систем формування і розвитку поняттєво-термінологічного апарату педагогіки і психології.

7. Назва державної цільової програми, завдання програми або пріоритетний напрям розвитку науки і техніки (для наукових досліджень за державною тематикою): Інформаційні та комунікаційні технології. Цифровізація соціально-гуманітарних процесів та освіта в цифрову епоху.

8. Мета та завдання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки.

Мета наукового дослідження: концептуалізувати та узагальнити термінологічно-поняттєвий апарат науково-методологічних засад і підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки, систематизувати

джерельну базу знань та спрогнозувати актуальні напрями наукових досліджень у системі педагогічних і психологічних наук.

Завдання наукового дослідження:

– *підготувати* трансдисциплінарну програму наукового дослідження та необхідну технічну документацію (методологічний і процедурний розділи – вибір методів дослідження і технічних процедур з проведення дослідження);

– *дослідити* джерельне, історіографічне підґрунтя й законодавчу документацію та *виявити* загальні закономірності розвитку відкритої освіти і науки в Україні;

– *визначити* та *узгодити* із сучасними викликами базові поняття й дефініції дослідження, *опрацювати* та *узагальнити* термінологічно-поняттєвий апарат науково-аналітичного супроводу відкритої освіти;

– *концептуалізувати* науково-методологічні засади та *обґрунтувати* методологічні підходи інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти, *розробити* концепцію науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти на адаптивних засадах;

– *проаналізувати* український і зарубіжний досвід відкритої освіти і науки та *систематизувати* відповідну джерельну базу знань;

– *створити* відкритий електронний ресурс на порталі ДНПБ та *здійснити* його поповнення інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки;

– *акумулювати* представлення науково-методичного здобутку з проблеми розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти у довідковій та виробничій продукції;

– *забезпечити* позитивний вплив результатів наукового дослідження на розвиток української освіти шляхом апробації та упровадження їх популяризації й позиціонування на всеукраїнському і міжнародному рівнях;

– *спрогнозувати* стратегічні та середньострокові напрями наукових досліджень шляхом конвергенції українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти у систему педагогічного й психологічного знання;

– *упровадити* проміжні результати через публікацію статей із проблем дослідження, участь у масових заходах різних рівнів;

– *підготувати* науковий звіт, *окреслити* перспективи подальших інформаційно-аналітичних розвідок та *надати* рекомендації відповідно до сформульованих загальних висновків.

9. Предмет, об'єкт і методи наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки.

Предмет наукового дослідження: *термінополе науково-методологічних засад та підходів інформаційно-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти.*

Об'єкт наукового дослідження: *науково-документний масив з актуальних проблем розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти.*

Методи наукового дослідження: *емпіричні та теоретичні методи соціогуманітарних і соціокомунікативних наук, зокрема: моделювання*

(для побудови моделі досконалості інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти); *абстрагування* (для виділення суттєвих ознак, сторін, аспектів предмета дослідження); *контент-аналіз* (для об'єктивного, систематичного та кількісного опису проблеми для виявлення прихованих тенденцій та закономірностей); *івент-аналіз* (для спостереження за інтенсивністю розвитку проблеми дослідження з метою виявлення можливих шляхів її еволюції, а також визначення таких компонентів аналітичного процесу, які є найважливішими для дослідження); *кластерний аналіз* (для згрупування об'єктів (джерел) на основі їхньої схожості для побудови ієрархічної структури дослідження), *аналітико-синтетичне згортання інформації* (для організації процесу перетворення первинної інформації з документів у вторинні, більш зручні для зберігання, пошуку та використання, а також її узагальнення та оцінювання для задоволення інформаційних запитів користувачів (реферування, анотування, індексування, складання бібліографічних описів та підготовка оглядових документів); *моніторинг документного потоку* (із застосуванням *бібліометричного аналізу* динамічного розвитку певних документних потоків з наукової періодики та інформології як інструментарію з підтримки наукового дослідження); *прогнозування* (для аналізу даних та розроблення прогнозів майбутнього розвитку досліджуваної проблематики (*підходи – якісні (інтуїтивні)*, що ґрунтуються на досвіді та думці експертів, та *кількісні (формалізовані)*, які використовують математичні моделі та історичні дані).

10. Вимоги до виконання наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки.

Наукове дослідження має відповідати вимогам чинного Положення про порядок формування, проведення і контролю виконання наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок у Національній академії педагогічних наук України щодо його організації, реалізації, контролю за виконанням, оцінювання і приймання результатів завершеного наукового дослідження.

У процесі виконання наукового дослідження заплановано:

1. Підготовку та оприлюднення

– *виробничо-практичної продукції* – науково-методичний посібник «Науково-аналітичний супровід відкритої освіти, педагогіки і психології»;

– *довідкової продукції* – три випуски довідкового бюлетеня «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки», у яких висвітлюватиметься український і закордонний зарубіжний досвід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти;

2. Проектування, створення і розвиток електронного ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» (на порталі ДНПБ), який поповнюватиметься у процесі дослідження такими складниками:

– *шість бібліометричних/наукометричних оглядів педагогічної і психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти;*

– вісім інформаційно-аналітичних/бібліографічних оглядів з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки;

– шість інформаційних оглядів сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки, що уможливають спостереження за реагуванням законодавчого і нормативно-правового секторів із зазначених питань;

– публікація поточних, проміжних і кінцевих результатів дослідження в українських наукових фахових виданнях категорії «А» і «Б», а також у зарубіжних виданнях, що індексуються світовими наукометричними базами даних, зокрема Scopus і Web of Science.

Тобто, з огляду на вище зазначене, прикладне наукове дослідження передбачає розроблення виробничо-практичної та інформаційно-довідкової продукції, яка сприятиме оптимізації праці освітян – науковців і педагогів-практиків, забезпечуючи зменшення часових та інтелектуальних витрат на пошук й опрацювання науково-освітньої інформації з актуальної проблематики, що стосується розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти, а також створює умови для безперешкодного доступу споживачів до систематизованого освітнього контенту.

Відповідно, виконання дослідження передбачає використання загальнонаукових та спеціальних методів соціогуманітарних наук, зокрема орієнтованих на застосування сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових дослідницьких технологій, адаптивних наукометричних та бібліометричних методів, здійснюватиметься на принципах відкритої науки, інших емпірично-теоретичних і теоретичних методик з дотриманням чинних нормативних вимог до оформлення наукової звітної документації.

11. Виконавці НД:

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, учене звання, посада, місце роботи, телефон
1.	РОСТОКА Марина Львівна	Кандидат педагогічних наук, старший дослідник завідувач відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
2.	БОНДАРЕНКО Тетяна Сергіївна	Доктор педагогічних наук, професор, провідний науковий співробітник (0,5) відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
3.	Провідний науковий співробітник	Провідний науковий співробітник (0,5) відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
4.	РАШИДОВА Світлана Станіславівна	Кандидат педагогічних наук, доцент старший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
5.	ГУМЕННИЙ Олександр Дмитрович	Кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31

6.	ГУРАЛЮК Андрій Георгійович	Старший науковий співробітник (0,5) відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
7.	ГОДЕЦЬКА Тетяна Іванівна	Науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
8.	ГУМЕННА Лідія Сергіївна	Науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
9.	КРАВЧЕНКО Юлія Анатоліївна	Науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31
10.	Молодший науковий співробітник	Молодший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, (044) 583-06-31

У 2027 році заплановано отримання вченого звання «Старший дослідник» кандидатом педагогічних наук, старшим науковим співробітником відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти О. Гуменним.

Отже, трансдисциплінарне наукове дослідження «Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти» спрямовано на висвітлення внеску дослідників відкритої науки, який стосується об'єктивізації супроводу розбудови єдиного відкритого інформаційного простору української освіти. Уточнюватимуться науково-методологічні засади, зміст, складники моделі кластеризації інформаційно-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору освіти на принципах відкритої науки та управління даними, що сприятиме розробленню нової інформаційної технології відкритого електронного ресурсу ДНПБ, підготовці довідкової та виробничо-практичної продукції, забезпечуватиме позитивний вплив на розвиток освіти України.

Наукове дослідження здійснюватиметься на засадах трансдисциплінарного і системного підходів та конкретизуватиме сучасні процеси науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки відповідно до вимог чинного законодавства.

Прогнозований практичний результат дослідження спрямовано на забезпечення зростаючих інформаційних потреб відкритої освіти і науки та швидкого віддаленого доступу до інформаційно-аналітичного здобутку.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Актуальність, наукова обґрунтованість і перспективність наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки

З погляду на те, що цифровізацією та цифровою трансформацією освітніх середовищ актуалізовано випереджальний розвиток суспільства знань, що підтверджено глобальною тенденцією в європейській науково-освітній спільноті, аргументуються першочергові пріоритети й в українській науково-дослідній політиці, – відкрита освіта і наука (Open Education and Science). Відкрита освіта і наука стають принципово новими підходами (новими ефективними методологіями) до організації та реалізації освітнього і науково-дослідного процесів, а також характеризують розбудову активного постмодерну – єдиного інформаційного простору освіти впродовж життя. Це визначає своєрідну філософію наукових досліджень, нову філософію інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології, засновану на високих стандартах прозорості, співробітництва та трансдисциплінарних комунікаціях, що базується на спільній роботі, партнерстві, нових можливостях поширення й обміну науковими знаннями завдяки використанню сучасних цифрових гаджетів і технологій. З-поміж іншого відкрита освіта й наука забезпечують відкритий доступ до результатів досліджень, роз'яснення і популяризацію наукових знань серед освітян і громадськості тощо. У короткостроковій перспективі очікується, що запровадження принципів відкритої науки в освітньому середовищі забезпечуватиме якість і цілісність наукових досліджень в галузі педагогіки і психології, а в довгостроковій – підвищить якість науки й освіти загалом.

Прикладне наукове дослідження концептуалізується низкою документів з питань державної політики України щодо відкритої освіти і науки, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року» (2015), стимулюючи прискорення прогресу, упровадження принципу відкритості та прозорості в діяльності наукових установ; розпорядженням Кабінету міністрів України «Про затвердження національного плану щодо відкритої науки» в Україні на період до 2030 р. (2022), яким передбачається реалізація таких завдань: забезпечення відкритого доступу до наукових результатів та науково-технічної інформації; відкритого доступу до дослідницької інфраструктури; створення умов для проведення ефективної роботи з науково-технічною інформацією та об'єктами дослідницької інфраструктури, що наявні у відкритому доступі; популяризація науки і освіти, поширення наукових знань та залучення громадян до участі в науково-освітній та науково-технічній діяльності; вдосконалення системи оцінювання якості науково-освітньої та науково-технічної діяльності; підвищення рівня поінформованості та формування компетентності з питань відкритої науки; Концепцією розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки, яка визначає основні проблеми і ключові засади реалізації принципів відкритої науки в діяльності НАПН України, яку розроблено

відповідно до Конституції України, Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Дорожньої карти інтеграції України до Європейського дослідницького простору», інших нормативних актів у сфері науки та освіти, Рекомендацій ЮНЕСКО з відкритої науки, Директиви 2019/1024 Європейського Парламенту і Ради (ЄС) від 20 червня 2019 р. щодо відкритих даних та повторного використання інформації державного сектора, Директиви 2019/790 Європейського Парламенту і Ради (ЄС) «Про авторське право і суміжні права в Єдиному цифровому ринку» від 17 квітня 2019 р. тощо. Про основні концепти здійснення наукового дослідження, у тому числі й у сфері науково-аналітичного та інформаційно-аналітичного супроводу із забезпечення відкритої освіти і науки, також йдеться в Законах України «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про академічну доброчесність», Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (2019), Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Концепції розвитку цифрових компетентностей (2021), Положенні про Єдиний державний портал цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта» (2021), Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року (2024), обговорюється проєкт Стратегії розвитку сфери відкритих даних України на 2025–2027 роки та ін. тощо. Формування та реалізація державної політики з питань відкритої освіти і науки матимуть вплив на ключові інтереси суб'єктів освітньої діяльності.

Формування змісту та реалізація державної політики з питань науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки забезпечуватимуть ключові інтереси національної безпеки та національного потенціалу як суб'єктів освітньої діяльності, так і в цілому пересічних громадян України. Так, для ефективного формування та здійснення державної політики у сфері відкритої освіти і наукової практики, ухвалення управлінських рішень будь-якого рівня необхідна аналітична і статистична інформація, а, отже, функціонування цілісної системи збирання, опрацювання та передавання інформації як основи системного і трансдисциплінарного підходів до розв'язання проблем і поставлених завдань. З огляду на це актуальним і науково перспективним є дослідження термінологічно-поняттєвого апарату науково-методологічних засад і підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки, вивчення та поширення українського і зарубіжного досвіду використання адаптивних інформаційних технологій, розроблення довідкової, виробничо-практичної та інформаційної продукції, покликаної оптимізувати працю наукових і педагогічних працівників, сприяючи зменшенню часових та інтелектуальних витрат з пошуку та опрацювання науково-методичної інформації щодо актуальних питань відкритої освіти і науки сьогодення, та забезпечення умов для безперешкодного доступу користувачів до систематизованого інформаційно-аналітичного контенту педагогічного і психологічного спрямування.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлюється потребою у концептуалізації та узагальненні термінополя теоретико-методологічних засад і

наукових підходів науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного відкритого простору освіти і науки, необхідністю систематизації й узагальнення швидкозростаючого джерельного масиву із зазначеної проблематики; потребою в адекватному прогнозуванні пріоритетних напрямів наукових досліджень у системі педагогічних і психологічних наук.

1.2. Стан розробленості проблеми (характеристика наукових результатів, здобутих українськими та іноземними фахівцями, напрацювання авторів наукового дослідження)

Нині активно зростаючі масиви різноманітної освітньої і дослідницької інформації у вигляді наукової продукції, практикоорієнтованих джерел з онлайн-підтримки освітньої діяльності, які є у відкритому доступі, потребують систематизації й узагальнення, унормування в дотриманні принципів відкритої науки і освіти, управління відкритими даними й виокремлення найбільш ефективних ресурсів та створення джерельної бази знань зі здійснення супроводу відкритої освіти і науки з урахуванням впливу глобальної цифрової трансформації суспільства.

Становлення української відкритої освіти характеризується появою вітчизняних наукових шкіл, напрямів, концепцій, кульмінаційний аспект розвитку яких у незалежній Україні набуває свого апогею саме в умовах розбудови світового постмодерного простору, який характеризується підвищеними ризиками соціальної турбулентності (спалахами у світі нових збройних конфліктів – воєн; пандемічним апломбом, стихійними лихами) та потребує нових методологій і рішень в науковому і освітньому контекстах.

Теоретичні та експериментальні дослідження у векторі відкритої освіти і науки спрямовано на розроблення її понятійного апарату та виявлення об'єктивних законів і закономірностей, яким підпорядковані всі процеси і явища. Закони розкривають стійкі суттєві зв'язки між явищами дійсності, сукупність яких становить зміст відкритої освіти і науки, дає змогу формулювати нові проблеми і здійснювати прогнози щодо її подальшого просування й розвитку.

Інформаційно-аналітична діяльність є одним із провідних напрямів дослідницького середовища Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (директор – член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Л. Березівська), зокрема відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти (завідувач – кандидат педагогічних наук, старший дослідник М. Л. Ростока; виконавці наукового дослідження – Т. Бондаренко, О. Гуменний, С. Рашидова, Т. Годецька, Л. Гуменна, Ю. Кравченко та ін.). З огляду на це, останнім часом здійснено значущі наукові розвідки та отримано вагомі прикладні результати у вигляді довідкової та оглядової продукції, що є у відкритому доступі та має активний попит користувачів, зокрема періодичні випуски 11–22 довідкового бюлетеня «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки» (за період 2020–2025 рр.), оглядові видання «Діяльність НАПН України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти» (2022), «Інформаційно-аналітичний

супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки в умовах війни та відновлення України після російської агресії» (2025); функціонує онлайн-проект «Освіта в умовах війни», який є складником запровадженої технології електронного ресурсу «Віртуальний читальний зал освітянина ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського», де подано в тому числі й результати інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології.

Натомість відкрита освіта і наука України, як і більшості країн світу, має свій розвиток у динамічному стані цифрової трансформації глобального інформаційного простору. Тобто укорінені моделі, методи, форми та відкритий контент набувають трансформаційних змін. Вивчення теоретичних, методологічних і методичних аспектів науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки у цифрову добу, питання створення й раціонального застосування державної політики щодо інформаційно-аналітичного забезпечення організацій, підприємств, закладів освіти, наукових установ є досить актуальним, але ще не повною мірою з'ясованим, дослідженим та узагальненим. У науковій спільноті нині досить гостро постає питання пошуку нових шляхів науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки України. Зокрема науковці аналізують набутий досвід у сфері відкритої освіти і науки та розробляють нові моделі існування суспільства в цифрову епоху тощо. На основі аналізу джерельної бази дослідження виявлено, що проблематика науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки за останнє десятиріччя стає досить актуальною і перебуває в полі зору представників різних наукових напрямів, зокрема інформаційно-технологічного, психолого-педагогічного, освітньо-політичного, філософського та соціального. Проте суть і методологія науково-аналітичного супроводу єдиного інформаційного простору відкритої освіти не повною мірою досліджена, термінологічне підґрунтя не має адекватної сьогоденню систематизації і узагальнення.

Так, за визначенням Генеральної Асамблеї ООН, у ст. 27 Загальної декларації прав людини (1948) йдеться про те, що «кожна людина має вільне право на... участь у науковому прогресі та його перевагах». Адже чільне місце у дослідженні науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки України посідають праці науковців провідних інституцій Національної академії педагогічних наук України, у тому числі з використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень: Інституту цифровізації освіти НАПН України (В. Биков, О. Буров, С. Іванова, А. Кільченко, М. Мар'єнко, Ю. Носенко, В. Олексюк, О. Спірін, М. Шишкіна та ін.); Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (Т. Бондаренко, О. Гуменний, А. Гуралюк, М. Ростока та ін.). Варто наголосити на зарубіжному досвіді відкритої освіти і науки, де актуалізовано, що науковий прогрес ґрунтується на дослідженнях, які є надійними, точними та перевіреними. Методи та доказові міркування, що покладено в основу наукових тверджень, мають бути доступними для ретельного вивчення. Як й інші галузі, науки про освіту потерпають від таких проблем, як відсутність реплікації, проблеми валідності та узагальнення, упередженість публікацій та висока вартість доступу до публікацій – усе це є симптомами

непрозорого підходу до досліджень. Кожен аспект наукового циклу, зокрема дизайн дослідження, збирання даних, аналіз та публікація, можна і потрібно зробити більш прозорим і доступним. Тобто відкрита освітня наука – це сукупність практик, призначених для підвищення прозорості доказового обґрунтування та доступу до наукових досліджень у сфері, що характеризується різноманітними дисциплінарними традиціями та зобов'язанням впливати на політику і практику. Прозорість і доступність є функціональними імперативами, які мають багато переваг для окремого дослідника, наукової спільноти та суспільства в цілому, адже відкрита освітня наука – це шлях уперед. До таких думок схиляються дослідники відкритої освіти і науки, зокрема: М. Волфл, П. Ольяро і М. Тодд (відкрита наука як прискорювач досліджень), Т. Зее і Д. Райх (відкрита освітня наука), І. Крейг, А. Плюм, М. Маквей, Дж. Прінгл і М. Амін (критичний аналіз літератури у контексті вивчення статей відкритого доступу та їх впливу на цитування), Ф. Мондада (робототехніка і відкрита наука), Б. Носек, Г. Альтер, Г. Бенкс, Д. Борсбум, С. Боумен, С. Бреклер, М. Конкурсабіле (формування відкритої наукової культури), М. Пітерс і Р. Брітез (відкрита освіта та освіта для відкритості), Х. Ромесбург (як публікації в журналах відкритого доступу загрожують науці і що з цим робити), Х. Сенді, Е. Мітчелл, Е. Коррадо, Дж. Бадд, Дж. Вест, Дж. Боссаллер і А. Ской (обґрунтування необхідності відкритого дослідження, зокрема наслідки для відтворюваності та прозорості), Д. Соломон і Б. Бйорк (дослідження журналів відкритого доступу), П. Субер (огляд відкритого доступу), Б. Хеккер (чотири десятиліття відкритої науки), К. Шен і Б. Бйорк («хижацький» відкритий доступ), Б. Фехер і С. Фрізіке (відкрита наука: один термін, п'ять шкіл думки) та ін.

Отже, за результатами компаративного аналізу українського й зарубіжного досвіду, системного аналізу методів та інструментів науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки можна зробити висновок, що в сучасній освіті й науці України недостатньо розроблена система науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки в цифрову добу, яка дає змогу підвищити рівень компетентності як здобувачів освіти, так і педагогічних (науково-педагогічних), наукових працівників, що, в свою чергу, забезпечить підвищення якості освітнього і дослідницького процесів на всіх рівнях.

1.3. Досвід і науковий доробок виконавців наукового дослідження

Упродовж 2020–2025 рр. науковці відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (Т. Бондаренко, Т. Годецька, О. Гуменний, Л. Гуменна, Ю. Кравченко, С. Рашидова, М. Ростока та ін.) доробок учених НАПН України з питань науково-методичного забезпечення реформування і модернізації освіти, висвітлювали досвід української і зарубіжної науки з проблематики цифрової трансформації освіти і педагогіки: визначено пріоритетні напрями, специфіку та особливості діяльності НАПН України щодо науково-методичного супроводу трансформаційних освітніх змін, здійснено науково-інформаційний супровід діяльності ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, досліджено джерелознавчу

базу даних щодо ефективних методологій інформаційно-аналітичного супроводу, обґрунтування його теоретико-методологічних засад в умовах цифровізації освітньо-наукового простору тощо; підготовлено плану і додаткову наукову продукцію для забезпечення сучасного психолого-педагогічного та науково-методичного супроводу освітнього і дослідницького процесів.

Науковий доробок авторського колективу за останні 5 років загалом становить понад 500 наукових праць з теми НД: планової довідкової продукції – 14; статей – понад 150 (із них: 15 – у зарубіжних виданнях, що індексуються у WoS, Scopus); тези та матеріали конференцій – понад 200; інформаційних матеріалів (дописів) в електронних ресурсах – понад 50; результати досліджень було апробовано більш як на 200 науково-практичних міжнародних і українських масових заходах (з них – понад 10 закордонних конференцій). Зокрема заслуговують на увагу такі публікації:

1. **Бондаренко Т., Ростока М.** Цифровий компас науковця: пошук істини у віртуальних екосистемах / *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Педагогіка*, 2024. Вип. 18 (35). [https://doi.org/10.33296/2707-0255-18\(35\)-20](https://doi.org/10.33296/2707-0255-18(35)-20) 60.

2. **Годецька Т. І.** Інноватизація екологічної освіти у цифровому вимірі. *Аналітичний вісник у сфері освіти й науки*: довід. бюл. / За наук. ред. М. Л. Ростока; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2024. Вип. 19. <https://lib.iitta.gov.ua/741210> (дата звернення: 25.01.2026).

3. **Гуменний О. Д.** Підготовка тренерів-викладачів дитячих спортивних навчальних закладів до застосування цифрової платформи Teams для підвищення ефективності освітнього процесу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2024. Вип. 5 (139). С. 128–136. <https://lib.iitta.gov.ua/743084/> (дата звернення: 25.01.2026).

4. **Гуралюк А. Г., Годецька Т. І., Симоненко Т. В.** Інструменти цифрової трансформації як засіб створення і функціонування інформаційних освітніх середовищ. *Імідж сучасного педагога*. 2024. Вип. 6(219). С. 10–15. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-6\(219\)-10-15](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-6(219)-10-15).

5. **Кравченко Ю. А.** Педагогічні пріоритети цифрової трансформації професійної освіти (рефер. огляд). *Аналітичний вісник у сфері освіти й науки*: довід. бюл. / наук. ред. М. Л. Ростока; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2024. Вип. 19. С. 67–94. <https://lib.iitta.gov.ua/741672/> (дата звернення: 25.01.2026).

6. **Рашидова С. С.** Інклюзивна освіта: інформаційно-аналітичний супровід. *Імідж сучасного педагога*. 2025. Вип. 4 (224). С. 73–78. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-4\(223\)-73-78](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-4(223)-73-78).

7. **Рашидова С. С.** Проблема формування громадянської компетентності у суб'єктів інклюзивного освітнього простору в працях українських учених: аналітичний огляд. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2025. Т. 1, Вип. 1 (111). С. 119–131. <https://doi.org/10.33216/2220-6310/2025-111-1-119-131>.

8. **Ростока М. Л., Лучанінова О. П., Коберляйен-Керлер Ю., Бондаренко Т. С.** Вплив упровадження результатів наукових досліджень: інформаційно-аналітичні тренди глобальної цифрової трансформації освіти, педагогіки і психології – ІАТ GDT, 2025: Міжнародне дослідницьке партнерство відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, НАПН України, 2023–2025 рр. *Вісн. Нац. акад. нед. наук України*. 2025. Т. 7, № 2. С. 1–11. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7214>.

9. **Ростока М. Л.** Адаптивний інструментарій формування бази знань інформаційно-аналітичної системи підготовки наукових кадрів. *Системні технології*. 2022. Вип. 4 (141). С. 99–114. <https://doi.org/10.34185/1562-9945-4-141-2022-08>.

10. **Ростока М. Л.** Інформаційно-аналітичне забезпечення підготовки наукових кадрів у часи цифрових трансформацій і форсмажору. *Moderní aspekty vědy: XXVII. Díl mezinárodní kolektivní*

monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika : Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2023. S. 465–477. <https://lib.iitta.gov.ua/734595/> (дата звернення: 26.01.2025).

11. **Ростока М. Л.** Інформаційно-аналітичний супровід підготовки наукових кадрів: трансдисциплінарний підхід. *Імідж сучасного педагога*. 2022. Вип. 1 (202). С. 31–36. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1\(202\)-31-36](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2022-1(202)-31-36).

12. **Ростока М. Л.** Семантичний аналіз базових понять дослідження щодо побудови інформаційно-аналітичної системи підготовки наукових кадрів. *Системні технології*. 2022. Вип. 2(139). С. 122–136. <https://doi.org/10.34185/1562-9945-2-139-2022-12>.

13. **Ростока М. Л.** Трансдисциплінарний підхід у системі освіти України (част. 1, аналіт. огляд). *Аналітичний вісник у сфері освіти й науки* : довід. бюл. / Київ : НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. 2020. Вип. 12. С. 30-48. <https://lib.iitta.gov.ua/722186/> (дата звернення: 25.01.2026).

14. **Ростока М. Л.** Трансдисциплінарний підхід у системі освіти України. (част. 2, аналіт. огляд). *Аналітичний вісник у сфері освіти й науки*: довід. бюл. Київ : ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського, НАПН України, 2021. Вип. 13. С. 20–36. <https://lib.iitta.gov.ua/725240/> (дата звернення: 25.01.2026).

15. **Ростока М., Кравченко Ю.** Феномен штучного інтелекту в системі інформаційно аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки. *Науково-педагогічні студії*. 2024. Вип. 8. С. 283–300. <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2028-8-283-300>.

16. Gamification of Educational Content by Using Virtual Teacher in Online Learning Environment / **T. Bondarenko**, D. Kovalenko, I. Khotchenko, H. Zelenin, V.Bozhko. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2024. 901 LNNS. P. 447–454. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_44.

17. Monitoring of Pedagogical Research by Means of the System «Bibliometrics of Ukrainian Science»/ L. Berezivska, **M. Rostoka**, T. Symonenko, **T. Bondarenko**, I. Kovalenko. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2025. Vol. 1261. https://doi.org/10.1007/978-3-031-85649-5_48. (WoS, Scopus, Q4, English).

18. Testing Platforms Augmented With Artificial Intelligence and Educational Templates / **T. Bondarenko**, T. Ruutmann, O. Kupriyanov, V. Yahupov, **M. Rostoka**, M. Poliakov. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2025. Vol. 1260. https://doi.org/10.1007/978-3-031-85652-5_47 (WoS, Scopus, Q4, English).

19. Transdisciplinary Ecoenvironment of the System of Information and Analytical Support for the Training of Scientific and Pedagogical Staff / **M. Rostoka**, G. Cherevychnyi, O. Banit, A. Pyzhik, **T. Godetska**. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2025. Vol. 1261. https://doi.org/10.1007/978-3-031-85649-5_6 (WoS, Scopus -Q4, English).

20. **Rostoka M. L.**, Guraliuk A. G., **Bondarenko T. S.** et al. Ontological Visualization of Knowledge Structures Based on the Operational Management of Information Objects. *Advances in Intelligent Systems and Computing*. Vol. 1329, 2021. P. 832–840. https://doi.org/10.1007/978-3-030-68201-9_82. In: Web of Science, Scopus, Springer, Cham (in English).

21. **Rostoka M.** et al. Students' Readiness to Distance Learning: Results of Research in the Institutions of Higher Education. *Lecture Notes in Networks and Systems*. Vol. 389, 2022. P. 426–434. https://doi.org/10.1007/978-3-030-93904-5_43 In: Web of Science, Scopus, Springer, Cham. [Q4]. (in English).

22. **Rostoka M.**, Guraliuk A. et al. Philosophy of a Transdisciplinary Approach in Designing an Open Information and Educational Environment of Institutions of Higher Education. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 13 (3), 2021. P. 548–567. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/466>. In: Web of Science [Q2] (in English).

23. **Rostoka M.** et al. Philosophical and Pedagogical Discourse in the Postmodern Educational Space: Peculiarities of Distance Learning. *Postmodern Openings*. 2022. Vol. 13(4). P. 244–272. <https://doi.org/10.18662/po/13.4/517>. In: Web of Science [Q2] (in English).

24. **Rostoka M.** et al. Digital Collaboration of Virtual Project Teams in the Transdisciplinary Educational Space. *AIP Conf. Proc.* 2023. 2889, 090004. <https://doi.org/10.1063/5.0172780>. In: Scopus [Q4] (in English).

25. **Rostoka M.** Eco-Environment of the Information-Analytical System of Scientific Personnel Training as a Means of Open Science. *International Journal of Engineering Pedagogy (iJEP)*. 2023. Vol. 13(1), P. 94–101. <https://doi.org/10.3991/ijep.v13i1.36111>. In: Web of Science, Scopus. [Q1] (in English)

та інші.

1.4. Наявність підготовлених під керівництвом виконавців проєкту кандидатських і докторських дисертацій (за тематикою роботи у попередні 5 років)

Під науковим керівництвом Тетяни Сергіївни Бондаренко, доктора педагогічних наук, професора, провідного наукового співробітника відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук в 2021 році: Моніторинг якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах залізничного профілю : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 «Теорія і методика проф. освіти» / Агеєва Ольга Олександрівна ; Полтавський нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; [Українська інженерно-педагогічна академія]. Захищена 13.05.2021. Полтава. <https://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/avtrfrt-ag%D1%94%D1%94va.pdf>

1.5. Ідея наукового дослідження

Наукове дослідження «Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти» спрямовано на об'єктивізацію процесу відкритої освіти і науки в Україні з екстраполяцією прогресивних освітніх практик зарубіжного досвіду країн світу, а також уточнення змісту інформаційно-аналітичного забезпечення освітньої сфери з означених питань, розроблення науково-методологічних засад і підходів науково-аналітичного супроводу єдиного інформаційного простору відкритої освіти, унормування його поняттєво-категоріального апарату, а також акумуляція наукового здобутку виконавців НД у середовищі єдиного інформаційно-аналітичного осередку – електронного освітнього ресурсу на порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (створення і функціонування ІАС хабу).

1.6. Загальна гіпотеза наукового дослідження

Гіпотеза НД полягає в науково вмотивованому припущенні про те, що якісне забезпечення аналітичного/бібліографічного/бібліометричного адаптивного супроводу відкритої освіти засобами відкритої науки підвищить результативність науково-дослідницького потенціалу української педагогічної науки і освітянської діяльності, збагатить науковий контент масивом нової систематизованої і узагальненої бази знань, створюючи сприятливі умови для відкритості й доступності науково-дослідного та практичного секторів освітньої галузі України.

1.7. Концепція наукового дослідження

Наукове дослідження конкретизуватиме сучасні процеси науково-аналітичного, у тому числі й інформаційно-аналітичного, супроводу відкритої

освіти на підставі основних положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про інформацію», Указів Президента України «Про Стратегію інформаційної безпеки», концепції «Нової української школи», Концепції розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки тощо, інтегруватиме науковий доробок учених та інноваційний досвід діяльності суб'єктів освітнього процесу щодо побудови моделей і системи відкритої освіти, створення безпечного відкритого освітнього середовища, забезпечення необхідної цифрової інфраструктури закладів освіти, підвищення рівня цифрової компетентності в умовах відкритої освіти, цифрової трансформації процесів і послуг та автоматизації збору й аналізу відкритих даних та управління ними, систематизації, узагальненні й популяризації набутого наукового доробку засобами е-ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського».

1.8. Практичне значення наукового дослідження

Практичний результат НД полягає у визначенні науково-методологічних засад науково-аналітичного супроводу відкритої освіти, створенні наукової інформаційно-аналітичної, узагальнюючої довідкової й оглядової продукції, створенні й розбудові нового електронного освітнього ресурсу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на основі відбору, опрацювання, систематизації, застосування й популяризації нових освітніх науково-методичних знань, що є результатом інноваційної діяльності із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

На рівні МОН України – створюватиметься науково-аналітичне підґрунтя для прийняття об'єктивних управлінських рішень щодо розвитку освітянського потенціалу в умовах відкритої освіти, створення єдиної інформаційно-аналітичної системи супроводу підготовки наукових, педагогічних кадрів і фахівців різних галузей.

На рівні НАПН України – забезпечуватиметься удосконалення методології інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології на засадах відкритої науки, зокрема це посприятиме реалізації Концепції розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки тощо.

На рівні закладів освіти:

❖ для педагогів і здобувачів освіти – уможливлуватиметься оперативний доступ до систематизованих і узагальнених інформаційно-аналітичних даних у відкритому доступі, що важливо для надання дистанційних освітніх послуг;

❖ для післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) суб'єктів освітньої діяльності – надаватиметься адаптивний корисний інформаційно-аналітичний контент засобами е-ресурсу на порталі ДНПБ «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» та ін.

РОЗДІЛ 2. ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Очікувані наукові результати наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (новизна дослідження)

Науково-прикладні результати, здобуті в процесі виконання дослідження, становитимуть нове систематизоване та цілісне знання про відкриту освіту в контексті забезпечення розвитку педагогічної і психологічної наук.

Уперше буде розроблено:

– *трансдисциплінарну програму* організації і проведення наукового дослідження, яка включатиме методологічний і процедурний розділи – вибір методів дослідження і технічних процедур з проведення дослідження, а також систематизацію напрямів (підтем дослідження) кожного виконавця;

– *науково-методологічні засади і підходи* інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки, що уможливлуватимуть адекватний добір, опрацювання, систематизацію, застосування і популяризацію документів та матеріалів з питань відкритої освіти;

– *концептуальну модель* термінологічно-поняттєвого апарату науково-методологічних засад і підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки, яка забезпечуватиме введення до наукового обігу систематизованої та упорядкованої аналітичної і узагальнюючої інформації з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки, аналітико-інтерпретаційне опрацювання та поширення зарубіжного досвіду відкритої освіти і науки;

– *концепцію створення та реалізації адаптивної інформаційної технології* відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ та її вдосконалення, розвиток і поповнення новим контекстом довідково-аналітичних, бібліометричних/наукометричних та бібліографічних оглядів;

– *теоретичну модель* кластеризації освітньо-наукового прогнозування пріоритетних напрямів подальших досліджень щодо розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти і науки на засадах трансдисциплінарного підходу.

2.2. Відповідність очікуваних наукових результатів світовому рівню:

– немає аналогів у світі, або продукція, що краща за існуючі у світі аналоги;

– немає аналогів в Україні;

– продукція, краща за наявні в Україні аналоги за всіма основними показниками;

– продукція перевищує наявні в Україні аналогічні розробки за окремими показниками.

2.3. Упровадження очікуваних результатів наукового дослідження (цільова група користувачів продукції, можливі об'єкти її впровадження) та його соціальний ефект

Цільова група користувачів продукції: керівники центральних і місцевих органів управління у сфері освіти, закладів освіти, наукові, педагогічні й науково-педагогічні працівники, аспіранти, докторанти, здобувачі освіти, бібліотечні фахівці.

Об'єктами впровадження дослідження будуть центральні та місцеві органи управління у сфері освіти, заклади вищої освіти, заклади післядипломної педагогічної освіти, заклади загальної середньої освіти, наукові установи, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, мережа освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

Практична корисність: сприятиме оптимізації праці керівних кадрів у сфері освіти, науковців, педагогів та бібліотечних працівників у здійсненні відкритої освіти і науки, екстраполяції позитивного зарубіжного досвіду у розвиток української освіти, педагогіки і психології освіти і педагогіки.

Основні результати наукового пошуку передбачається висвітлювати у публікаціях, виступах на наукових заходах всеукраїнського та міжнародного рівнів, на сайті ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, в електронній бібліотеці НАПН України.

Розміщення для впровадження проміжних, поточних і основних кінцевих результатів НД здійснюватиметься засобами репозиторію ЕБ НАПН України, вебпорталу ДНПБ, іншими середовищами, які функціонують на засадах розбудови відкритого простору освіти і науки.

Також чинний порядок виконання НД вимагає здійснення низки організаційно-контролюючих заходів: своєчасного подання відомостей про впровадження результатів наукового дослідження (документи, що підтверджують розповсюдження результатів наукового дослідження; довідки (акти) про впровадження результатів наукового дослідження тощо); анотованих звітів за етапи 2026, 2027, 2028 рр.; заключного анотованого звіту; заключного наукового звіту про виконання наукового дослідження обсягом 2,0 авт. арк.; рішення вченої ради ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського щодо виконання НД; реєстраційної картки (РК) УкрІНТЕІ; облікових карток (ОК) УкрІНТЕІ за виконанням етапів дослідження; акту здачі-приймання виконаної роботи; опублікованих рукописів кінцевих результатів наукового дослідження.

2.4. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на розвиток освіти, технологій, передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток державної політики

Прогнозовано, що відповіддю на виклики глобалізаційних та цифрових трансформацій науково-освітнього простору має стати вагомий науковий інформаційно-аналітичний доробок узагальненого і систематизованого знання щодо випереджального розвитку відкритої освіти і науки.

У цьому ключі на засадах трансдисциплінарного підходу інформаційно-аналітична підтримка розбудови єдиного простору української відкритої освіти і

науки у цифровому вимірі є практично значущим процесом, що впливатиме на розвиток таких галузей, як:

- наука (забезпечується підвищення якості дослідницької праці, економія часу на пошук необхідних джерел та інформаційних даних дослідниками, уможлиблюється своєчасне отримання корисних даних тощо);

- суспільство (використання наукового надбання у системі громадянської освіти шляхом отримання виваженого й корисного знання в оперативному відкритому доступі);

- економіка (забезпечення необхідною інформаційно-аналітичною підтримкою реалізації державної політики з упровадження концепцій, стратегій, програм та ін., що впливатимуть на економічний розвиток освітньої галузі країни).

Відтак реалізація й упровадження наукового доробку уможливуватиме якісний науково-аналітичний супровід освітнього процесу в зазначеному контексті.

РОЗДІЛ 3. ПЛАНОВА ПРОДУКЦІЯ: СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РУКОПИСІВ КІНЦЕВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

3.1. Очікуваний вихід продукції (видавничий контекст)

Довідкова продукція – 3 (не менш 22,5 а.а.):

– довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки» – три щорічні випуски (вип. 23, 2026; вип. 24, 2027; вип. 25, 2028).

Виробничо-практична продукція – 1 (не менш 15,5 а. а.):

– науково-методичний посібник «Науково-аналітичний супровід відкритої освіти, педагогіки і психології» (2028).

Електронний ресурс «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» (на порталі ДНПБ), що містить складники – 20 (не менш 15,25 а. а.):

– бібліометричні / наукометричні огляди педагогічної й психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти – 6 (щорічно по 2);

– інформаційно-аналітичні/ бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки – 8 (2026 – 3; 2027 – 3; 2028 – 2).

– інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки – 6 (щорічно – по 2).

Статті – понад 51, матеріали (тези) науково практичних масових заходів – понад 60.

3.2. Загальний опис змісту рукописів кінцевих результатів дослідження, що зосереджені у плановій продукції

Науково-методичний посібник «Науково-аналітичний супровід відкритої освіти, педагогіки і психології» – навчально-наукове видання з методології організації й реалізації науково-аналітичного, у тому числі інформаційно-аналітичного супроводу, відкритої освіти із залученням засобів відкритої науки (далі – посібник).

До структури посібника включатимуться методичні рекомендації та вказівки, які уможливлуватимуть для освітян і науковців краще орієнтуватися в системі інформаційної освітньої аналітики та дадуть змогу глибше зрозуміти її суть, опанувати різні методи, способи і прийоми інформаційного забезпечення різних ланок освіти аналітичним контентом. Він міститиме інформацію про особливості здійснення інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології в єдиному інформаційному просторі відкритої освіти. Посібник матиме високий науково-методичний рівень, список досліджених і рекомендованих джерел.

Орієнтовна структура посібника (концепція може змінюватися відповідно до отриманих поточних результатів та певного науково-педагогічного дискурсу, викликів часу та ін.):

❖ Обкладинка (концепція подання обкладинки подається додатково – термін на 2028 рік).

❖ Титул, форзаці (за затвердженням гайдом у ДНПБ).

❖ Зміст (перелік розділів розробляється у процесі проведення дослідження, схвалюється засіданням відділу, де виконується НД).

❖ Вступ (або передмова подається науковим керівником НД або затвердженою особою на засіданні відділу).

❖ Основний текст (опис, методичні рекомендації, питання, тести для самоконтролю, за потребою – обов'язкові та додаткові завдання, приклади; довідково-інформаційні дані для розв'язання завдань (таблиці, схеми тощо) – розробляється авторами (відповідно індивідуальних планів та призначення засіданням відділу) за попереднім погодженням назв і обсягів науковим керівником НД та їх схваленні на засіданні відділу, в якому проводиться НД);

❖ Апарат для орієнтації в матеріалах книги (предметний, іменний покажчики) – розробляється авторами посібника.

❖ Додатки (не обов'язкові).

Рецензенти: досвідчені учені, що практикуються на дослідженнях інформаційної освітньої аналітики та відкритої освіти і науки.

Виконавці: співробітники відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – виконавці НД за тематичним планом НД, індивідуальними планами співробітників (к. пед. н., ст. досл., зав. відділу М. Ростока; д-р пед. н., проф., п. н. с. Т. Бондаренко; к. пед. н., с. н. с. О. Гуменний; к. пед. н., доц., с. н. с. С. Рашидова та ін.).

Довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки», що є складником системи інформаційно-аналітичного забезпечення освіти, педагогіки, психології, має донести до наукового та освітянського загалу України проміжні результати поточного дослідження, а зміст розділів сприятиме оперативному отриманню користувачем логічно структурованої наукової інформації з проблематики сучасних наукових досліджень із питань цифрової трансформації освіти і педагогіки, зокрема у вигляді аналітичних та бібліографічних оглядів, анотованих бібліографічних списків тощо. Кількісні показники виконання планових обсягів щодо підготовки наукової продукції зосереджено в Орієнтовному положення ДНПБ на 2026 рік на кожен рік дослідницької діяльності. Заплановано три щорічні випуски (2026–2028).

Орієнтовні основні рубрики довідкового видання (можуть коригуватися у процесі здійснення дослідницьких розвідок, додаватися інші):

❖ Наука: концепції, методології та освітні рішення;

❖ Освіта: відкриті соціально-педагогічні середовища;

❖ Психологія: відкритий інформаційно-освітній простір.

Рецензенти: досвідчені учені, що практикуються на дослідженнях інформаційної освітньої аналітики та відкритої освіти і науки.

Виконавці: співробітники відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – виконавці НД за тематичним планом НД, індивідуальними планами співробітників.

Складники е-ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського»: бібліометричні / наукометричні огляди педагогічної й психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого

інформаційного простору освіти; інформаційно-аналітичні/бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки; інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки та інші науково-інформаційні матеріали щодо відкритої освіти на порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського мають на меті доведення до широкого наукового та освітянського загалу результатів поточного дослідження.

Рецензенти: досвідчені учені, що практикуються на дослідженнях інформаційної освітньої аналітики та відкритої освіти і науки, у тому числі є дослідниками за спеціалізацією 01Освітні/педагогічні науки.

Виконавці: співробітники відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – виконавці НД (к. пед. н., с. н. с. О. Гуменний; к. пед. н., доц., с. н. с. С. Рашидова; н. с. – Т. Годецька, Л. Гуменна, Ю. А. Кравченко).

Статті з теми НД розкриватимуть перебіг виконання, проміжні й поточні результати та висновки, отримані в ході здійснення дослідження за його основними етапами, забезпечуватимуть їх упровадження шляхом публікації у провідних українських наукових фахових виданнях категорії «А» і «Б», зарубіжних наукометричних виданнях, зокрема в тих, що індексуються Scopus і Web of Science, зарубіжних монографіях освітянського змісту, у тому числі з педагогічних, психологічних та інших наук. Кількісні показники публікаційної активності зосереджено в Орієнтовному положення ДНПБ на 2026 рік та індивідуальних планах дослідників на кожен рік дослідницької діяльності.

Виконавці: співробітники відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – виконавці НД.

Апробаційні публікації у вигляді тез доповідей науково-практичних заходів і матеріалів конференцій забезпечуватимуть розв'язання дискусійних питань у контексті досліджуваної проблематики. Кількісні показники публікаційної активності зосереджено в Орієнтовному положення ДНПБ на 2026 рік та індивідуальних планах дослідників на кожен рік дослідницької діяльності. Науково-практичні заходи, до збірників яких подаються тези доповідей, мають бути забезпечені статусністю МОН України, НАПН України, закладів освіти і наукових установ та інших організацій (не допускається публікація у фейкових зібраннях).

Виконавці: співробітники відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – виконавці НД.

Отже, використання наукової продукції, створеної за результатами дослідження, сприятиме поглибленню якості ухвалення управлінських рішень керівних кадрів органів управління освітою та закладів освіти, збагаченню та модернізації науково-аналітичного супроводу та інформаційного забезпечення освітянської галузі, вдосконаленню дослідницької діяльності та професійної підготовки майбутніх педагогів в умовах відкритої освіти в Україні; підвищенню рівня сформованості трансдисциплінарної компетентності, суб'єктів освітньо-наукового простору, зокрема інформаційно-аналітичного її складника, у тому числі як працівників освітньої галузі, так і здобувачів освіти всіх ланок підготовки; оптимізації часових витрат споживачів наукового доробку та досягнень інформаційної освітньої аналітики.

РОЗДІЛ 4. ЕТАПИ І ТЕРМІНИ ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідженням передбачається реалізація завдань трьох етапів (табл. 1).

Таблиця 1

Етапи прикладного наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки «Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти» (2026–2028, 0126U001421) (терміни їх виконання)

Назва етапу, зміст робіт	Термін виконання	Склад виконавців	Завдання етапу наукового дослідження	Очікувані результати
1	2	3	4	5
<p>Концептуально-аналітичний Констатувально-аналітичні розвідки предметного поля дослідження (підготовка трансдисциплінарної програми наукового дослідження та необхідної технічної документації, створення джерельного, історіографічного підґрунтя шляхом вивчення законодавчої документації та виявлення загальних закономірностей розвитку української відкритої освіти і науки; визначення та узгодження із сучасними викликами базові поняття й дефініції дослідження; концептуалізація науково-методологічних засад та обґрунтування методологічних підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти; розроблення концепції науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти на адаптивних засадах; створення відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ з питань відкритої освіти і науки; представлення інформаційно-аналітичного доробку з проблеми відкритої освіти і науки у довідковій продукції).</p>	<p>I етап 01.01-31.12. 2026</p>	<p>завідувач відділу – 1; п. н. с. – 1, с. н. с. – 2,5; н. с. – 3; м. н. с. – 1</p>	<p>– <i>підготувати</i> трансдисциплінарну програму наукового дослідження та необхідну технічну документацію (методичний і процедурний розділи – вибір методів дослідження і технічних процедур з проведення дослідження); – <i>дослідити</i> джерельне, історіографічне підґрунтя та законодавчу документацію, виявити загальні закономірності розвитку відкритої освіти і науки в Україні; – <i>визначити</i> та <i>узгодити</i> із сучасними викликами базові поняття й дефініції дослідження; – <i>концептуалізувати</i> науково-методологічні засади та обґрунтувати методологічні підходи інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти; – <i>розробити</i> концепцію науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти на адаптивних засадах; – <i>створити</i> відкритий електронний ресурс на порталі ДНПБ та <i>здійснити</i> його поповнення інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки; – <i>представити</i> інформаційно-аналітичний доробок з проблеми відкритої освіти і науки в довідковій продукції;</p>	<p>Трансдисциплінарна програма наукового дослідження</p> <p>Довідкова продукція: довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти і науки» – 1;</p> <p>Електронний ресурс «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського» (на порталі ДНПБ), що містить складники: – <i>бібліометричні / наукометричні огляди педагогічної й психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти</i> – 2; – <i>інформаційно-аналітичні / бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки</i> – 2; – <i>інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки</i> – 2</p> <p>Статті. Тези Науковий звіт</p>

1	2	3	4	5
			<p>– <i>упровадити</i> проміжні результати через публікацію статей із проблем дослідження, участь у масових заходах різних рівнів;</p> <p>– <i>підготувати</i> науковий звіт за 1-й етап наукового дослідження.</p>	
<p>Аналітико-інтерпретаційний</p> <p>Аналітична інтерпретація проміжних і поточних результатів (здійснення аналізу українського і закордонного досвіду відкритої освіти і науки; опрацювання та узагальнення термінологічно-поняттєвого апарату науково-аналітичного супроводу відкритої освіти; інтерпретування інформаційно-аналітичних результатів у довідковій та виробничо-практичній продукції; поповнення відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки).</p>	<p><u>2 етап</u> 01.01–31.12. 2027</p>	<p>зав.від. – 1 п. н. с. – 1 с. н. с. – 2,5 н. с. – 3 м. н. с. – 1</p>	<p>– <i>проаналізувати</i> український і зарубіжний досвід відкритої освіти і науки;</p> <p>– <i>опрацювати</i> та <i>узагальнити</i> термінологічно-поняттєвий апарат науково-аналітичного супроводу відкритої освіти;</p> <p>– <i>інтерпретувати</i> інформаційно-аналітичні результати з проблеми дослідження у довідковій та виробничо-практичній продукції;</p> <p>– <i>здійснити</i> поповнення відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки;</p> <p>– <i>упровадити</i> проміжні результати через публікацію статей із проблем дослідження, участь у масових заходах різних рівнів;</p> <p><i>підготувати</i> науковий звіт за 2й етап наукового дослідження.</p>	<p>Довідкова продукція: <i>Довідковий бюлетень</i> «Аналітичний вісник у сфері освіти і науки» – 1;</p> <p>Виробничо-практична продукція <i>Частина рукопису науково-методичного посібнику</i> «Науково-аналітичний супровід відкритої освіти, педагогіки і психології»</p> <p>Електронний ресурс «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» (на порталі ДНПБ), що містить складники: – <i>бібліометричні / наукометричні огляди педагогічної й психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти – 2;</i> – <i>інформаційно-аналітичні/ бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки – 2;</i> – <i>інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки – 2</i></p> <p>Статті. Тези Науковий звіт</p>
<p>Узагальнювально-прогностичний</p> <p>Узагальнювально-прогностичні підсумки з отримання і впровадження кінцевих результатів дослідження та їх вплив на розвиток освіти (систематизація й узагальнення відповідної джерельної бази знань щодо розвитку відкритої освіти і науки; акумулювання презентаційних заходів щодо науково-методичного здобутку з проблеми розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти у довідковій та виробничо-практичній продукції; поповнення відкритого електронного ресурсу на порталі</p>			<p>– <i>систематизувати</i> та <i>узагальнити</i> відповідну джерельну базу знань щодо розвитку відкритої освіти і науки;</p> <p>– <i>акумулювати</i> представлення науково-методичного здобутку з проблеми розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти у довідковій та виробничо-практичній продукції;</p> <p>– <i>поповнити</i> відкритий електронний ресурс на порталі ДНПБ інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки;</p> <p>– <i>забезпечити</i> позитивний вплив результатів наукового дослідження на розвиток</p>	<p>Довідкова продукція: <i>Довідковий бюлетень</i> «Аналітичний вісник у сфері освіти і науки» – 1.</p> <p>Виробничо-практична продукція <i>Науково-методичний посібник</i> «Науково-аналітичний супровід відкритої освіти, педагогіки і психології» – 1</p> <p>Електронний ресурс «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» (на порталі ДНПБ), що містить складники: – <i>бібліометричні/</i></p>

1	2	3	4	5
ДНПБ інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки, забезпечення позитивного впливу результатів наукового дослідження на розвиток української освіти шляхом їх апробації та упровадження засобами популяризації й позиціонування на всеукраїнському і міжнародному рівнях, окреслення основних векторів та прогнозування стратегічних й середньострокових напрямів наукових досліджень шляхом конвергенції українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти у систему педагогічного й психологічного знання; забезпечення ефективного звітування з окресленням перспектив подальших інформаційно-аналітичних розвідок та надання рекомендації відповідно до сформульованих загальних висновків.	3 етап 01.01-31.12. 2028	зав.від. – 1 п. н. с. – 1 с. н. с. – 2,5 н. с. – 3 м. н. с. – 1	української освіти шляхом апробації та впровадження їх популяризації й позиціонування на всеукраїнському і міжнародному рівнях; – окреслити основні вектори та спрогнозувати стратегічні й середньострокові напрями наукових досліджень шляхом конвергенції українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти у систему педагогічного й психологічного знання; – упровадити проміжні результати через публікацію статей із проблем дослідження, участь у масових заходах різних рівнів; – підготувати науковий звіт, окреслити перспективи подальших інформаційно-аналітичних розвідок та надати рекомендації відповідно до сформульованих загальних висновків.	– наукометричні огляди педагогічної й психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти – 2; – інформаційно-аналітичні / бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки – 4; – інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки – 2. Статті. Тези Науковий звіт

Передбачено розв’язання таких наукових завдань:

у 2026 році: з констатувально-аналітичних розвідок предметного поля дослідження (підготовка трансдисциплінарної програми наукового дослідження та необхідної технічної документації, створення джерельного, історіографічного підґрунтя шляхом вивчення законодавчої документації та виявлення загальних закономірностей розвитку української відкритої освіти і науки; визначення та узгодження із сучасними викликами базових понять і дефініцій дослідження; концептуалізація науково-методологічних засад та обґрунтування методологічних підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти; розроблення концепції науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти на адаптивних засадах; створення відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ з питань відкритої освіти і науки; представлення інформаційно-аналітичного доробку з проблеми відкритої освіти і науки у довідковій продукції).

За концепцією виконання НД виконавцями виокремлено для дослідження такі кластери (підтеми, які можуть корегуватися відповідно отриманих проміжних і поточних результатів), як: «*Методологія інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти*» (М. Л. Ростока, С. С. Рашидова), «*Використання великих даних і штучного інтелекту в аналітичному супроводі відкритої освіти*» (Т. С. Бондаренко), «*Інформаційно-аналітичні хаби відкритої освіти як засіб підтримки освітніх і наукових траєкторій здобувачів освіти*» (О. Д. Гуменний), «*Актуальні аспекти та загальні закономірності розвитку відкритої освіти і науки*» (Т. І. Годецька, Л. С. Гуменна, Ю. А. Кравченко). Відповідно визначених кластерів, провідними науковцями – виконавцями НД –

представлено свої ідеї і концепції в індивідуальних програмах, розроблених відповідно чинної трансдисциплінарної Програми наукового дослідження.

Прикладний практичний результат першого етапу:

1. **Трансдисциплінарна програма наукового дослідження** (розробники – М. Л. Ростока, Т. С. Бондаренко, О. Д. Гуменний, С. С. Рашидова).

2. **Довідкова продукція – довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти і науки», вип. 23 (2026)** (науковий редактор – М. Л. Ростока; автори упорядники – зав. від., к. пед. н., ст. досл. М. Л. Ростока; п. н. с., д. пед. н., проф. Т. С. Бондаренко; с. н. с., к. пед. н. О. Д. Гуменний; с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова; н. с. – Т. І. Годецька, Л. С. Гуменна, Ю. А. Кравченко).

3. **Концепція і створення електронного ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського** (автори – зав. від., к. пед. н., ст. досл. М. Л. Ростока; п. н. с., д. пед. н., проф. Т. С. Бондаренко; с. н. с., к. пед. н. О. Д. Гуменний; с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова; н. с. Л. С. Гуменна).

4. **Складники е-ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського»:**

4.1. Бібліометричні / наукометричні огляди педагогічної і психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти (укладач, упорядник – с. н. с., к. пед. н. О. Д. Гуменний) – 2;

4.2. Інформаційно-аналітичні / бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки (укладачі, упорядники – с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова, н. с. – Л. С. Гуменна, Ю. А. Кравченко) – 3.

4.3. Інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки (укладач, упорядник н. с. Т. І. Годецька) – 2.

у 2027 році: з аналітичної інтерпретації проміжних і поточних результатів (здійснення аналізу українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти і науки; опрацювання та узагальнення термінологічно-поняттєвого апарату науково-аналітичного супроводу відкритої освіти; інтерпретування інформаційно-аналітичних результатів у довідковій та виробничо-практичній продукції; поповнення відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки).

У 2027 році заплановано отримання вченого звання «**Старший дослідник**» кандидатом педагогічних наук, старшим науковим співробітником відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти **О. Д. Гуменним**.

Прикладний практичний результат другого етапу:

1. **Довідкова продукція – довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти і науки», випуск 24 (2027)** (науковий редактор – М. Л. Ростока; автори упорядники – зав. від., к. пед. н., ст. досл. М. Л. Ростока; п. н. с., д. пед. н., проф. Т. С. Бондаренко; с. н. с., к. пед. н. О. Д. Гуменний; с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова; н. с. – Т. І. Годецька, Л. С. Гуменна, Ю. А. Кравченко).

2. **Складники е-ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського»:**

2.1. Бібліометричні / наукометричні огляди педагогічної й психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти (укладач, упорядник – с. н. с., к. пед. н. О. Д. Гуменний) – 2.

2.2. Інформаційно-аналітичні / бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки (укладачі, упорядники – с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова; н. с. – Л. С. Гуменна, Ю. А. Кравченко) – 3.

2.3. Інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки (укладач, упорядник н. с. Т. І. Годецька) – 2.

у 2028 році: з узагальнювально-прогностичних підсумків з отримання й упровадження кінцевих результатів дослідження та їх вплив на розвиток освіти (систематизація та узагальнення відповідної джерельної бази знань щодо розвитку відкритої освіти і науки; акумулювання презентаційних заходів щодо науково-методичного здобутку з проблеми розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти у довідковій та виробничо-практичній продукції; поповнення відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки; забезпечення позитивного впливу результатів наукового дослідження на розвиток української освіти шляхом їх апробації та упровадження засобами популяризації й позиціонування на всеукраїнському і міжнародному рівнях; окреслення основних векторів та прогнозування стратегічних і середньострокових напрямів наукових досліджень шляхом конвергенції українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти у систему педагогічного і психологічного знання; забезпечення ефективного звітування з окресленням перспектив подальших інформаційно-аналітичних розвідок та надання рекомендації відповідно до сформульованих загальних висновків.

Прикладний практичний результат третього етапу:

1. **Довідкова продукція – довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти і науки», випуск 25 (2028)** (науковий редактор – М. Л. Ростока; автори упорядники – зав. від., к. пед. н., ст. досл. М. Л. Ростока; п. н. с., д. пед. н., проф. Т. С. Бондаренко; с. н. с., к. пед. н. О. Д. Гуменний; с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова; н. с. – Т. І. Годецька, Л. С. Гуменна, Ю. А. Кравченко).

2. **Виробничо-практична продукція – науково-методичний посібник «Науково-аналітичний супровід відкритої освіти, педагогіки і психології»** (науковий редактор – М. Л. Ростока; автори – зав. від., к. пед. н., ст. досл. М. Л. Ростока; п. н. с., д. пед. н., проф. Т. С. Бондаренко; с. н. с., к. пед. н. О. Д. Гуменний; с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова та ін.).

3. **Складники е-ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського»:**

3.1. Бібліометричні / наукометричні огляди педагогічної і психологічної науки України у контексті розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти (укладачі, упорядники – ; к. пед. н., с. н. с. О. Д. Гуменний; с. н. с., к. пед. н., доц. С. С. Рашидова) – 2;

3.2. Інформаційно-аналітичні / бібліографічні огляди з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки (укладачі, упорядники – н. с. Л. С. Гуменна, Ю. А. Кравченко) – 2.

3.3. Інформаційні огляди сфери масмедіа з розвитку відкритої освіти і науки (укладачі, упорядники н. с. Т. І. Годецька та ін.) – 2.

АНОТАЦІЯ

Трансдисциплінарна програма прикладного наукового дослідження «Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти» (2026–2028, 0126U001423, науковий керівник – кандидат педагогічних наук, старший дослідник М. Л. Ростока). Київ, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (відділ наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти), 2026. 30 с.

Трансдисциплінарна програма ґрунтується на розумінні термінологічного поля науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти, зокрема актуалізації досліджень джерельного, історіографічного підґрунтя й законодавчої документації – виявленні загальних закономірностей розвитку відкритої освіти і науки в Україні; спрямована на визначення та узгодження із сучасними викликами базових понять і дефініцій дослідження, опрацювання та узагальнення термінологічно-поняттєвого апарату науково-аналітичного супроводу відкритої освіти; уможливорює концептуалізацію науково-методологічних засад та обґрунтування методологічних підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти, що сприяє розробленню концепції науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти на адаптивних засадах шляхом отримання результатів ґрунтового аналізу українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти і науки та систематизації відповідної джерельної бази знань.

Програма включає методологічний і процесуальний розділи, у яких передбачає аналіз наукових, нормативно-правових і практичних підходів до розбудови відкритої освіти та науки, узагальнення українського й світового досвіду створення інформаційно-аналітичних платформ, цифрових екосистем і хабів, а також концептуалізацію їх ролі у формуванні індивідуальних освітніх і наукових траєкторій суб'єктів освітньої діяльності.

Програма забезпечує алгоритми і реалізацію концепції створення і функціонування відкритого електронного ресурсу на порталі ДНПБ – «Інформаційно-аналітичний хаб ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» (автор ідеї М. Л. Ростока) та здійснення його поповнення інформаційно-аналітичним контентом з питань відкритої освіти і науки. Це уможливується шляхом концептуально-аналітичних розвідок з вивчення інформаційно-аналітичних хабів відкритої освіти як інтегрованих цифрових середовищ, що поєднують аналітичні, інформаційні та комунікаційні функції та надають підтримку індивідуальних освітніх і наукових траєкторій суб'єктів освітнього процесу, зокрема здобувачів освіти в умовах відкритої освіти. Тобто актуалізовано теоретичне обґрунтування та розроблення концептуальних засад функціонування інформаційно-аналітичного хабу відкритої освіти як складника SmartEcoSystem (автор ідеї О. Гуменний) єдиного інформаційного простору.

Програма забезпечує прогнозований контекст НД, яке відбуватиметься у три етапи: концептуально-аналітичний (2026 р.), аналітико-інтерпретаційний (2027 р.), узагальнювально-прогностичний (2028 р.).

Прогнозований науковий і практичний ефект реалізації програми сприятиме позитивному впливу упровадження результатів НД на розвиток відкритої освіти, формуванню SmartEcoSystem як інструментарію підтримки освітніх і наукових

траєкторій, підвищенню якості інформаційного забезпечення суб'єктів освітнього простору, зокрема здобувачів освіти, а також зміцненню ролі ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського як національного науково-інформаційного центру у сфері відкритої освіти й науки.

Ключові слова за темою: науково-аналітичний супровід відкритої освіти, поняттєво-категоріальний апарат відкритої освіти і науки, єдиний інформаційний простір відкритої освіти, інформаційно-аналітичне забезпечення відкритої освіти.

Програму обговорено й затверджено на засіданні відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

«09» лютого 2026 р., протокол № 2

Науковий керівник дослідження/
завідувач відділу наукового
інформаційно-аналітичного
супроводу освіти,
кандидат педагогічних наук,
старший дослідник

Марина РОСТОКА